

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De eo qui mittitur in possessionem causa rei servande

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

de quolibet termino siue pemptorio siue nō . intelligens
dum videt̄ sicut et in reo dici solet q̄ p̄ q̄libet contumacia
etā ante pemptoriū odemnat̄ in expens̄ . lz solū post p̄
emptoriū possit excōdicari . de hoc . lxxiij . di . honoratus .
iij . q . v . in fū . et . s . de . p̄cur̄ . querelā . maior aut̄ est otu
macia actōris nō venientis q̄ rei . iij . q . iij . c . i .

Curavit . cū po
tūisset . vnde nō ne
gligē . iā . vel otu
ptum . ff . de re iudi
cōtumacia . ad idem
s . t . p̄ . c . i . § . solet
Veniente . ergo
nō veniēte nō cōdē
nabit̄ . lz openset̄ cō
tumacia cōtumacie .
ff . de dolo . si duo .
ff . de open . si ābo .
si aut̄ actor non ve
nit et iudex fuit ab
sens vel p̄sens lz p̄
cedere non poterat
an fieri debeat con
demnatō . dic vt no
in reo . s . e . ti . c . vi .
Propter h̄ . scz
rōne cōtumacie . de
p̄cur̄ . auditis . § . de
cep̄ . pia . s . e . cū di
lect̄ . et . c . finē . et q̄
liter contra contu
maces procedi de
beat . dic vt no . s . e . prout . et . c . causam .

Legitime . qd̄ dic vt no . ij . q . i . in p̄mis . s . e . ti . finem .
Admittendus . et sic p̄mies̄ in q̄ peccauit . s . d̄ temp
or . l̄as i fi . **S**ufficiēter . vt sic pignora vel fideiussō
res dentur . ff . man . si mandato . § . vi . si aut̄ hanc dare non
posset det iuratoriā de dof . post diuor . resti . p̄ l̄as vbi
de hoc . ad idem . C . de epis . et cle . l . ḡnalter . dicit autem
inno . q̄ sufficit verbo cauere qd̄ potest verum dicere . ser
uata sup̄ . adicta dist̄ncōne . ber .

Terminio . p̄mo scz ad hoc . ff . de r̄ . ob . eū qui kalēdis
vel die termino quocunq̄ q̄ ad eius p̄ntōem citabit̄ re
hec est em̄ indiffinita legis que eq̄poller vniuersali . vt
dixi . s . e . li . de elec . vt circa . sic et cautio p̄stat̄ de p̄ser
uācia l̄is vsq̄ in finem . C . de epis . et cle . aut̄ . l . ḡnalter
Fideliter . p̄sumit̄ aut̄ maliciose abesse nisi otrarium
p̄betur . s . q̄ impeditus fuerit . de re . iudi . cum bertoldo .
de p̄cur̄ . querelam . vbi de hoc .

Vm qui iudex appellat̄ et recedentē citare vltē
non tenetur si vult in cā p̄cedere . nisi forsan appella
tōm renunciet . et determinat notata p̄ inno . de accusa
ad p̄ntōnem p̄ guil . in spe . de citatōne . § . viso de tempo
rum . r̄ . quid si quis recesserit .

Grauamine . hoc dicit ex eo qz si appellare a diffini
tiua . iam fundus est iudex officio suo . de of . dele . in l̄is .
ff . de re . iudi . iudex . lz et idem in illo videt̄ quo ad execu
tōnem que post sniam imminet faciēda eadem rōne .

Per te . loquit̄ iudici . sic . s . de iuriur̄ . c . vi .

Appellans . et frustratorie . qz si bene appellaret ex cā
et forma . tunc ille a quo appellauerit iudex nō esset . et sic
appellans contumax nō esset . de reuocatōe aut̄ atempta
tōz . post appellatōem habebis . § . de ap . non solum .

Protestari . nō . q̄ ius fingit . p̄testatōz hoc ip̄o appel
lando a recedēdo . **I**ncūbit . cōsiderato eo statu in q̄
tē erat cā p̄ sniaz . puta qz l̄is erat otēstata a liq̄ d̄ cā

fecerat nō curauit venien
te reo in expens̄ p̄pter h̄
factis legitime odemneē
ad citacōem aliā minime
admittēdus nisi sufficien
ter cauerit q̄ in termino si
deliter debeat opare re .

Dmfacius octauus .

Vm qui a tua inter
locutoria vel graua
mme quod per te sibi pro
ponit illatū a tua p̄ntia re
cedit appellās cum prote
stari videat̄ h̄ ip̄so se nol
le coram te de cetero liti
gare citare ad alia q̄ po

vt talis est cā . in q̄ sniaz p̄ lite nō otēst . qd̄ dic vt . s . ut
lit . nō ot . qm̄ . et . s . e . put . **A**udiendā . si nō ess̄ cō
tumax exp̄sse citari debet ad sniam audiendā . alias nō va
leret snia p̄te absente . ff . q̄ sen . sine ap . rescin . i . i . § . Item
cum ex eo edicto . et de hoc no . s . de of . dele . § . sicut .

Renūciat . qd̄ p̄ . ij . q . vi . si q̄s libellos . C . § . ap . si q̄s

stea in iudicio faciēda in
cumbūt vel etiā ad sentē
ciā audiendāz nisi sponte
appellatōni sue renunciet
nō teneris . nec ideo min⁹
quod in eius absentia pro
cesseris tuus p̄cessus vali
dus reputari debebit .

Inno . iij . **D**e eo qui
mittit̄ in possessionē causa
rei seruande .

Vm qui super di
gnitate persona
tu vel benefici cō ec
clesiastico obtinēdis cum
aliquo litigat possessore .

re appellat . lz dic q̄ de necessitate citari nō debet vt h̄
ad deē . cum olim . et deē . accedens dic q̄ ibi factū narraē
nō ius ponitur . ad deē . put Dico q̄ p̄ ista p̄te facit cum
ibi papa mandet citari ad maliciā conuincendam . § . id de
necessitate nō erit q̄ . s . atareē . et de hoc osueuit recitari
de accusa . accedens . et . c . ad p̄ntōnem . lz quid dicemus
de contumace . nunq̄d qui in vno actu iudicij fuit otumax
ad alios actus citabit̄ . dic q̄ sic . vt . s . de testi . cū olim . in
fi . vbi citat̄ otumax ad sniam audiendā . qz lz in vno actu
otumax sit nō p̄pterea p̄testari videt̄ q̄ malij otumax
esse velit . lz h̄ malū otumacie sub colore boni . s . remediij
appellatōnis defendit . qd̄ simpliciter otumax nō facit .

Processeris . alias de iure .
Validus . quid de iudicibus datis cū clausula . q̄ si nō
oēs oēs s̄p̄ n̄ p̄nunciauerunt . lz duo vnū . tercius vero a
liud . illi duo volunt p̄cedere ad executōnem sue sentētie
queritur an possint tercius non vocato . et videt̄ tercius
ip̄m non debere vocari . ar . h̄ deē . et . s . h̄ li . de ar . c . i . et
ff . de re iudi . duo ex tribus . cum § . ip̄oz . valeat sentētia
§ . et executio . lz dic q̄ vo candus est nam lz snia duoz . tes
neat . tamen alius articulus qui emergit est oibus cōmu
nis ita q̄ ad aliud duo tercius n̄ vocato p̄cedē nō possunt
s . de of . dele . causam . et . c . prudentiam § . adicimus . als
sequeretur q̄ si in aliqua termini assignatōne vn⁹ ab al
ijs discordaret . illi duo illo non requisito postea p̄ceder
re possent quod est absurdum .

Vm qui quando agitur de beneficio ecclesiastico
ob cōtumaciam rei non sit missio in possessionem .
lz ad sniam lite non otēstata p̄ceditur . ponit hoc
deē . duos casus sp̄ales contra duas regulas . Regulari
ter enim quando agitur reali ad contumaciam rei fit mis
sio in possessionem causa rei seruande . fallit in hoc casu .
Item regulariter non proceditur ad testium receptōem
vel diffinitiuam sententiam lite non contestata fallit in h̄

et tacite etiā litigan
do coram iudice a q̄
appellauit appella
tōm renūciat . s . de
of . dele . § . tū . § . tes
cum veniss̄ . si tamē
interest adūsarij ad
ip̄m interesse teneē
quod dic vt no . s . de
ap . interposita . § . il
le deniq̄ .

Nō teneris . vid
batur otrariū p̄ de
cre . s . de of . dele . cū
olim . j . vbi iudices
citauerūt appella
tem quez putabant
frustratorie appel
lasse . ad idem . s . vt
lit . nō otēst . accedēs
j . vbi etiāz iudices
citauerūt quez puta
bāt frustratorie ap
pellasse ad idē . s . e .
put ibi mādat pap̄
citari eū q̄ frustrato

ca
b
rel
tur
c
m
in
p
an
tu
c
cum
sup
f
vel
da
de
ele
tus
f
can
da
vt
spo
h
ma
et
de
q
no
fi
u
q
d
ad
q
ag
q
no
tent
apud
rei
ven
missio
est
quod
licet
ordina
die
p
missio
cit
ing
et
p
d
ne
coe
e
f
l
u
q
ca
abus
re
de
loc
m
i
p
b
c
h
ab
sniaz
fret
de
f
p
d
h
an
mo
et
f
f
m
c
d

casu. n̄ ē ad declaratōez illoz q̄ no. s. s. do. n̄ otu. otigit
Beneficio. quocūq; ad b̄ de p̄ben. maio. ribz. de h̄. fi.
Ecclesiastico. sec̄ ergo si sup̄ tpali p̄benda. / c. p̄nt.
vel temporali beneficio agat qz cū talia possint sine insti
tutōne canonica possideri non habebit locum decre.

Obtinendis. quid dicemus de obtentis. pone confira
matus ē qui agit. et
in possessionē indu/
tis. et tandē spolia
tus ē vt de cā poss.
cum olim. et. c. cum
sup. vel petit q̄ con
firmacio de eo facta
vel collatio sibi fas
ta sortiatur effectū
de ocel. p̄ben. post
elec. de ap. cōstitus
tus. ij. vel petit pos
sitionē obitōne ex
canone reintegrans
da. vt. s. de resti.
spo. sepe. nunq̄d in
h̄is casibus ob otu
maciā rei fiet missio
et vidz q̄ sic p̄ h̄ac
fram que dicit soluz
de obtinendis. s̄ dic
q̄ nō fiet hoc missio
tū qz deē. huius ratō
adhuc locū h̄z. tum
qz ago de obtinēdo
q̄ nō habeo scz de
tentatōne saltē que
apud aliū est. ff. de
rei ven. officii. Itē
missio in possessionē

est quoddā auxiliū extraordinariū q̄ h̄z locū solū ubi s̄
ficit ordinariū. ff. s̄ mino. in cause. ij. in p̄n. s̄ h̄ p̄cedi p̄
ordinarie iuris ordine itē. nō. s̄. vt sequit̄. et aptus ho
die p̄bat p̄ elemē. de iudi. dispendiosam. s̄ nō h̄z locum
missio. et l̄z doctores sic teneant. tū ob. l̄ra s̄ posita q̄ diz
cit ingressus nō dicit regressus quasi p̄ id deē intelligi
et p̄ verbū obtinēdis. q̄ in recuperandis nō habeat locum
Possessore. q̄d si nullus possidet. sed duo pos. / deē.
ne coelecti perit. die idē. p̄ eadē rōem. s. de h̄. p̄. inter
e. / ceteras.
Viciōsus. nō enim possunt ex possessione haberi. s̄ so
lū ex canonica institutōe. ij. q. i. legū. de insti. ex frequē/
tibus. s̄. de re. iur. c. i. ff. s̄ decur. herēmius. si vero nō age
ret de ecclia tanq̄ de b̄nficio. s̄ tanq̄ de proprietate. tūc b̄n
h̄ret locū missio. vt p̄bat. s. ut litē. nō. s̄. c. ij. de eo q̄
mit. i. pos. c. i. s. de h̄. sig. dilecto. / rrandū. s̄. cū autē. s.
P̄ntia. C. de iudi. p̄. e. li. de ar. c. ij. in fi.
Diligēter. s̄ semp̄ est faciendū. xxx. q. vi. iudicantem
i. debito. vt si liqat vel liquere possit de cā. p̄cedatur
ad sniam s̄m ea q̄ no. s. de do. et otu. put. et ē necē q̄ cō
stet de iure actoris ad b̄ vt sibi adiudicet. nec sufficit q̄
ostet possidentē ius nō h̄re. vt. s. de h̄. p̄. olim. C. de rei

ob partis aduerse contu
maciam causa rei seruade
in ipsorum possessionē sta
tuimus non mittendum.

Ne per hoc ad ea igref
sus patere valeat viciōs
sed liceat in hoc casu con
tumacis absentiam diuina
replente presentia etiam
lite non cōtestata diligē
ter examinato negotio fi
ne debito ipsū terminari.

**Contra. viij. De lite
pendente aliquid innouet**

Quod si per hoc ad ea
igrefsus patere valeat
viciōsus sed liceat in hoc
casu contumacis absentiam
diuina replente presentia
etiam lite non cōtestata
diligēter examinato negotio
fine debito ipsū terminari.

Interdum occurrit cupientes statuimus ut si ali
quis in possessione
interdum occurrit cupientes
statuimus ut si ali

Interdum occurrit cupientes
statuimus ut si ali

Interdum occurrit cupientes
statuimus ut si ali

opendū breue et vtile. de b̄ de h̄. p̄. dispendia.
n̄ Statuimus. ostē ista noua est saltē inq̄tum dicit ele
ctionē nullā maxime nō interueniente ali qua in hibitō ne
vt. s. de ar. ex pte. s̄ dices nōne sc̄da electio facta prima
nō cassata cassat. s. de elec. s̄ siderauimus. Itē nōne sc̄da
electio facta p̄ma nō cassata valet interdū. s̄m ea q̄ no. s.
s̄ elec. auditis. s̄. q̄n
p̄ma nulla erat et eli
gentes erant puati
ptate eligēdi. So
illa iura et q̄ in illis
no. locū habēt. quā
do sc̄da electio fit p̄
ma nō cassata et nō/
dum in litigium des
ducta. et sic intellis
ganē no. s. e. audia
tis. Itud. c. n̄ se. lo
quunt. q̄n in litigiū
erat res deducta ut
tūc sc̄da electio ipo
iure sit nulla.
a. Alibi. videbat
host. d̄ram facē. s.
de elec. duduz. ij. in
glo. nunq̄d in b̄ ca/
su. iter causas q̄ p̄
debāt in curia et ex
tra curiā. ar. deē. de
ma. et obe. p̄ tuas.
de ap. si duobus. s̄
q̄ ad casuz n̄m nulla
fit d̄ca vt hic vides
Litigantibz. liti
giosa est res d̄ cui
d̄nio q̄stio vertitur

quibus apud sedem apo
stolicam vel alibi litigan
tibus super electionibus
de se in discordia celebra
tis aliquem ipsorum mori
vel suo iuri renūciare aut
aprosecutione iphus con
tigerit quoq̄ modo exclu
di ad electionem aliam li
te super electōne supersti
tis electi pendente nulla /
ten⁹ procedatur alias at
temptata contra hoc ele
ctio ipso iure viribus non
subsistat. / Dem.

Qui contra quos su
per dignitatibus perso
natibus vel alijs ecclesia
sticis b̄nficijs q̄ possident

Inter petitorē et possessorē ouentōne iudicialia. vel p̄ci
bus p̄ncipi oblati et iudici insinuatis. et p̄ eū futuro reo
ogmitis. C. de lit. auē. litigiosa. Dicit tū q̄dam rē litigi
osam n̄ eē nisi p̄ lit. s̄. facit. p̄ eis. s. de of. dele. relatū. i
aut. de litigiosis. s̄. oēm. et optime. s. de h̄. sig. ex parte
ij. Litis otelatio. s̄. litis exordiū. s. de of. dele. sup̄ q̄o
num. s̄. intentōnis. s̄. dic. s̄. p̄ sup̄dictā auē. litigiosa et p̄
bat. s. de of. dele. s̄. ut lite pendente. c. i. et ex h̄is que
no. host. s. de tel. camqz. ij. ff. q̄n libel. l. i. et. ij. Quid aut
q̄ ad h̄uc titulū iudicat l̄ris pendētia h̄es i. cle. e. t. c. vno
q̄. Mori. s. de ar. ex pte. r. Renūciare. s. de rest. in
s̄. Excludi. vt. s. e. li. d̄ elec. h̄. forte. et. c. / integ. c. ij.
quis. et. c. cupientes. s̄. q̄ si p̄. xx. et. s̄. sequentibus.
Electi. et in casu isto queretur de iure ipius defuncti
vt sc̄iat de iure sup̄stitis. ad hoc. ij. q. i. in primis. l̄z em̄
appareat defuncto amplius non deberi nō p̄pter hoc seq̄
tur sup̄stiti viuenti deberi. ad idē. s. de h̄. p̄. olim.
u. Subsistat. quid si postea appareat illū sup̄stitē ius n̄
b̄re. nūquid oualescet dignitas vel b̄nficiū in isto. die q̄
nō. qz q̄d ab imcio rē. xvj. q. ij. s̄. p̄. s. de elec. auditis.
j. de re. iur. non firmat. s̄. nunquid de nouo poterit eligi
credo q̄ sic p̄ deē. s. de elec. super eo.

Qui contra quos si b̄nficiatus contra
quē sup̄ b̄nficio
fuerit elect⁹ nō valet electio. si vero aliqui quoz inters
sit ad defensionē litis velint admitti. i eo statu quo erat
cā admittentur. Emanauit p̄pter eandē que. s. p̄.
Possidens. ista ergo est diuersitas inter istum casū et
p̄cedentē. qz in p̄cedenti nondū erant beneficia adepti. s̄